

N:o 15.

Ank. till Riksd. Kansli den 26 Febr. 1876, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt förslag om förbud för ledamot af underrätt att inför samma rätt föra andras talan.

Under förmälan, att det genom Kongl. brefvet den 1 Februari 1758 stadgade förbud för dem, som följa härads höfdingarne på ting, att vid samma ting uppträda såsom fullmäktige, hufvudsakligen åsyftade att, såvidt möjligt vore, undanrödja hvarje misstanke på möjligheten, att domarens omdöme skulle i följd af enskilda öfverläggningar emellan honom och hans biträden missrigtas, har Herr *P. G. Sandberg* uti en inom Andra Kammaren väckt, till Lag-Utskottet remitterad motion (N:o 114) föreslagit, att då ur sådan synpunkt borde med än större skäl förebyggas, hvad numera ganska ofta förekomme, att ledamöter i rätten förde talan för parter i mål, hvilka skulle af ombudets egna kamrater afgöras, »Riksdagen måtte för sin del besluta en lag, hvarigenom ledamöter i underrätt förbjudas, att inför samma rätt föra andras talan.»

I anledning af denna framställning, som afser det gängse bruket, att vid underdomstol å landet nämndeman, som tillhör samma domstol, tillstädjes att vara fullmäktig, får Utskottet, å ena sidan, erinra, att då nämndeman, som varit ombud i en sak, icke eger att i pröfningen deraf deltaga, samt nämndens mening icke på domsluten utöfvar något inflytande i annat fall, än att den är enhällig och från domarens skiljaktig, någon fara därför, att nämndemän skulle på utgången af sine hufvudmäns talan kunna till deras förmån obehörigen inverka, icke torde i någon afsevärd mån förefinnas, så att det ifrågasatta förbudet, såvidt der-

dermed afses att undanrödja en sådan fara, icke synes kunna tillmätas någon synnerlig vigt.

Samma förbud skulle å andra sidan sannolikt medföra ganska stora olägenheter. Sålunda, hvad först angår ansökningsärenden, komme ett stadgande, hvarigenom nämnden förmenades att om dylika ärenden för andras räkning besörja, att för rättssökande medföra den betydliga kostnad och besvär, som vore en följd deraf, att de i dessa rättsärenden nödsakades att i de flesta fall antingen vid domstol iakttaga personlig inställelse eller ock anlita ombud, som finge göra särskild resa till tingsstaden; och, beträffande derefter egentliga rättstvister, synes desto mindre lämpligt att förhindra nämndemäns anlitande till biträde i dylika tvister, som de med hänsyn till den erfarenhet rörande sådana frågor behandling, som nämnden genom sitt deltagande i lagskipningen är i tillfälle i viss mån förvärfva, torde vara dertill företrädesvis lämplige, samt, derest det ifrågasatta förbudet blefve i lag stadgadt, menige man vid bristande förmåga till rättegångars utförande skulle, åtminstone intill dess ett advokatstånd blefve inrättadt, göras i dessa angelägenheter beroende af sådane, ofta nog mindre rättrådige personer, som gjort utöfvandet af advokatycket på landet till sitt hufvudsakliga näringsfång och af egen vinning ofta förledas att snarare befrämja än förekomma obefogade rättegångar.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, anser sig Utskottet böra värdsamt tillstyrka,

att den föreliggande motionen måtte lemnas utan afseende.

Stockholm den 26 Februari 1876.

På Utskottets vägnar:

ERIC SPARRE.
